OKRESNÝ ÚRAD BANSKÁ BYSTRICA

Odbor starostlivosti o životné prostredie

Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja

Nám. Ľ. Štúra č. 1, 974 05 Banská Bystrica

Číslo: OU-BB-OSZP1-2024/031527 Banská Bystrica, 31.07.2024

R O Z S A H H O D N O T E N I A

určený podľa § 30 ods. 1, 2, 3 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov pre hodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti **„Plán otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska bentonitu v DP Hliník nad Hronom I.“**

Navrhovateľ - BENOX, s.r.o., Stavebná 23D, 974 01 Banská Bystrica - požiadal Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (ďalej len „okresný úrad v sídle kraja“) o vydanie záväzného stanoviska podľa § 9 ods. 1 písm. j) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon OPaK“), ktorého súčasťou bolo aj odborného stanoviska v zmysle § 28 ods. 7 zákona OPaK k možnosti významného vplyvu projektu navrhovateľa „Plán otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska bentonitu v dobývacom priestore Hliník nad Hronom I.“, na územie európskeho významu (ďalej len „ÚEV“) SKUEV0265 Suť.

Dobývací priestor sa nachádza v Banskobystrickom kraji, v okrese Žiar nad Hronom, v katastrálnom území (ďalej len „ k.ú.“) Hliník nad Hronom. Predložené POPD sa týka parciel v DP Hliník nad Hronom C-KN č. 4571/3, časť parcely C-KN č. 4575, časť parcely C-KN č. 4571/1. Plánovaná je ťažba 50 000 ton ročne počas dvadsiatich rokov. Dobývanie ložiska je plánované povrchovým spôsobom v rezoch. Doprava suroviny na ďalšie spracovanie bude realizovaná po trase existujúcej lesnej cesty na miesto medziskládky. Na ploche 0,98 ha prebiehajú rekultivačné práce, ktoré budú ukončené vo IV. kvartáli roku 2024. Predkladaná dokumentácia POPD teda rieši časť DP Hliník nad Hronom I. s plochou 3,91 ha. Pre ťažbu bentonitu v DP Hliník nad Hronom I je v súčasnosti platná dokumentácia POPD výhradného ložiska bentonitu povrchovým spôsobom na obdobie 2017 - 2036, podľa ktorej je ročná ťažba 45 tisíc ton suroviny. Z uvedeného vyplýva že ťažba bentonitu v DP Hliník nad Hronom I bude v období rokov 2025 - 2036 realizovaná v zmysle dvoch dokumentácii POPD.

Dobývací priestor sa nachádza vo vzdialenosti 130 až 250 m od územia európskeho významu SKUEV0265 Suť, ale prístupová a odvozná komunikácia je v bezprostrednom dotyku s územím

európskeho významu SKUEV0265 Suť v dĺžke približne 1,5 km.

Podľa § 28 ods.5 zákona OPaK

„ Akýkoľvek plán, program [64b)] alebo projekt [64c)] (ďalej len „plán alebo projekt“), ktorý môže mať pravdepodobne samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom na územie európskej sústavy chránených území významný vplyv, nemožno podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov schváliť, povoliť alebo odsúhlasiť (ďalej len „schváliť alebo povoliť“), ak nebol predmetom primeraného hodnotenia vplyvov na územie európskej sústavy chránených území z hľadiska cieľov jeho ochrany (ďalej len „primerané hodnotenie vplyvov“) a nebolo preukázané, že nebude mať nepriaznivý vplyv na integritu tohto územia z hľadiska cieľov jeho ochrany (ďalej len „nepriaznivý vplyv na integritu územia“)“.

Podľa § 28 ods.6 zákona OPaK

„každý, kto obstaráva alebo zamýšľa uskutočniť plán alebo projekt podľa odseku 5, je povinný predložiť návrh plánu alebo projektu na posúdenie orgánu ochrany prírody; návrh plánu alebo projektu možno predložiť spolu so žiadosťou o vydanie rozhodnutia alebo záväzného stanoviska, ak sa ich vydanie k návrhu plánu alebo projektu podľa tohto zákona vyžaduje“.

Podľa § 28 ods.7 zákona OPaK

„Orgán ochrany prírody posudzuje návrh plánu alebo projektu z hľadiska možnosti jeho významného vplyvu na územie európskej sústavy chránených území a vydáva k nemu odborné stanovisko. Orgán ochrany prírody vydáva odborné stanovisko k návrhu plánu alebo projektu z vlastného podnetu alebo na základe žiadosti navrhovateľa.“

Podľa § 28 ods.8 zákona OPaK

„Ak podľa odborného stanoviska orgánu ochrany prírody nemožno vylúčiť pravdepodobnosť významného vplyvu plánu alebo projektu na územie európskej sústavy chránených území, či už samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom, návrh plánu alebo projektu podlieha primeranému hodnoteniu vplyvov v konaní podľa osobitného predpisu.[64])“

Okresný úrad v sídle kraja vydal odborné stanovisko v zmysle § 28 ods. 7 zákona OPaK v ktorom dospel k nasledovne záveru:

„Projekt žiadateľa „Plán otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska bentonitu v dobývacom priestore Hliník nad Hronom I“, môže mať samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom významný vplyv na územie európskeho významu SKUEV0265 Suť.

Keďže nemožno vylúčiť pravdepodobnosť významného vplyvu projektu žiadateľa „Plán otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska bentonitu v dobývacom priestore Hliník nad Hronom I“, samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom, na územie európskeho významu SKUEV0265 Suť, návrh uvedeného projektu podlieha primeranému hodnoteniu vplyvov v konaní podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“

Podľa § 18 ods.1 písm. g) zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých predpisov (ďalej len „zákon EIA“)

Predmetom posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny musí byť každá „navrhovaná činnosť alebo zmena neuvedená v písmenách a) až f) alebo v odseku 2, ktorá podľa odborného stanoviska štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny pravdepodobne môže mať samostatne alebo v kombinácii s inou činnosťou významný vplyv na územie sústavy chránených území“.

Podľa § 18 ods.6 zákona EIA

„Ak ide o navrhované činnosti alebo ich zmeny podľa § 18 ods. 1 písm. g), po vydaní odborného stanoviska štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny sa ďalej v konaní postupuje podľa § 30.“

Podľa § 30 ods.1 zákona EIA
„Rozsah hodnotenia navrhovanej činnosti alebo jej zmeny a jeho harmonogram určí príslušný orgán na základe prerokovania s navrhovateľom, ak je to potrebné, aj s povoľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a s ostatnými účastníkmi konania, a ak ide o navrhovanú činnosť alebo jej zmenu, ktorá môže mať vplyv samostatne alebo v kombinácii s inou činnosťou alebo s iným strategickým dokumentom na
a) územie sústavy chránených území, aj so štátnym orgánom ochrany prírody a krajiny,[9c])“

Podľa § 30 ods.2 zákona EIA
„Príslušný orgán písomne upovedomí navrhovateľa, povoľujúci orgán, rezortný orgán, dotknutý orgán, dotknutú obec a ostatných účastníkov konania o termíne a mieste prerokovania, ktoré sa uskutoční do 15 dní od
a) uplynutia lehoty podľa § 23 ods. 4, ak ide o skutočnosti uvedené v § 18 ods. 1 písm. a), d) a h),.“

Okresný úrad v sídle kraja (ďalej len „príslušný orgán“), ktorý je príslušným orgánom v zmysle § 55 písm. d) zákona EIA, určuje v spolupráci s rezortným orgánom, povoľujúcim orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou, a so štátnym orgánom ochrany prírody a krajiny a po prerokovaní s navrhovateľom podľa § 30 zákona EIA nasledovný rozsah hodnotenia navrhovanej činnosti:

1 VARIANTY PRE ĎALŠIE HODNOTENIE

Pre podrobnejšie hodnotenie vplyvu navrhovanej činnosti „Plán otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska bentonitu v dobývacom priestore Hliník nad Hronom I.“ navrhujeme nasledovné varianty:

- „**nulový variant“** – stav, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila
- **„základný variant“** – podľa predloženej projektovej dokumentácie

2 ROZSAH HODNOTENIA URČENÝCH VARIANTOV

2.1 Všeobecné podmienky

2.1.1 Navrhovateľ zabezpečí vypracovanie Správy o hodnotení tak, aby bol vyhodnotený vplyv navrhovanej činnosti „Plán otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska bentonitu v dobývacom priestore Hliník nad Hronom I.**“** na ÚEV Suť. Vzhľadom na povahu a rozsah hodnotenia navrhovanej činnosti a jej lokalizáciu je potrebné, aby správa o hodnotení bola spracovaná podľa prílohy č. 11 zákona EIA, primerane charakteru navrhovanej činnosti a primerane cieľu hodnotenia, ktorým je hodnotenie vplyvu navrhovanej činnosti na priaznivý stav predmetu ochrany dotknutej lokality NATURA 2000.

2.1.2 Navrhovateľ doručí okresnému úradu v sídle kraja kompletné vyhotovenie Správy o hodnotení v počte 2 kusy, jedno samostatné všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie a 1x správu o hodnotení na elektronickom nosiči dát (vo verzií WORD a PDF) a 1x všeobecné zrozumiteľné zhrnutie (X. kapitola správy o hodnotení) (vo formáte WORD a PDF).
Okresný úrad v sídle kraja v prípade potreby spresní konečný počet dokumentácií.

2.1.3 Pre hodnotenie navrhovanej činnosti sa nestanovuje časový harmonogram ani žiadne špecifické požiadavky limitujúce časový rozsah hodnotenia. Platnosť rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti je podľa § 30 ods. 6 zákona EIA tri roky od jeho určenia.

2.2 Špecifické požiadavky

Z odborného stanoviska orgánu ochrany prírody a krajiny vyplynula potreba v Správe o hodnotení podrobnejšie rozpracovať nasledovné tematické okruhy súvisiace s navrhovanou činnosťou:

2.2.1 Vyhodnotiť vplyvy všetkých prvkov ťažby bentonitu podľa predloženej POPD výhradného ložiska bentonitu v DP Hliník nad Hronom I., vrátane súvisiacich činností (napr. prípravné práce pred ťažbou, odvoz suroviny, odvádzanie banských vôd) na územia sústavy Natura 2000 (tzv. primerané hodnotenie) podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v SR (ŠOP SR 2014, 2016, SAŽP 2023). Hodnotenie má vykonať autorizovaná osoba podľa § 28a zákona OPaK.

2.2.2 Vyhodnotiť kumulatívny vplyv ťažby bentonitu v DP Hliník nad Hronom I. podľa predloženej POPD výhradného ložiska bentonitu v DP Hliník nad Hronom I spoločne s ostatnými realizovanými i plánovanými ťažobnými činnosťami, najmä s existujúcou i plánovanou ťažbou bentonitu v DP Hliník nad Hronom I, s plánovanou ťažbou v DP Hliník nad Hronom II., a s plánovanou ťažbou ryolitu v DP Hliník nad Hronom.

2.2.3 Na zmiernenie všetkých identifikovaných negatívnych vplyvov navrhnúť konkrétne, vyhodnotiteľné a adresné opatrenia.

2.2.4 Navrhnúť odvádzanie vody z ťažobnej jamy tak, aby nedochádzalo k poškodzovaniu chránených biotopov a biotopov chránených druhov.

2.2.5 Vypracovať návrh monitoringu s uvedením konkrétnych prvkov monitoringu, jeho časový rozsah a predkladanie výsledkov.

2.2.6 Vypracovať hlukovú štúdiu na dopravnej ceste pri výjazde z lesa ako podklad pre územný rozvoj obce Hliník nad Hronom.

3 UPOZORNENIE

Podľa § 30 ods. 3 zákona EIA príslušný orgán zverejní rozsah hodnotenia navrhovanej činnosti alebo jej zmeny prostredníctvom webového sídla ministerstva a bezodkladne ho zašle rezortnému orgánu, povoľujúcemu orgánu, dotknutému orgánu, dotknutej obci a dotknutej verejnosti. Príslušný orgán bezodkladne zašle rozsah hodnotenia navrhovanej činnosti alebo jej zmeny navrhovateľovi spolu so stanoviskom, ktoré bolo podkladom k vydaniu rozsahu hodnotenia.

Podľa § 30 ods. 6 zákona EIA a v súlade s bodom 2.1.3. tohto rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti je platnosť rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti 3 roky od jeho určenia.

Podľa § 30 ods. 7 zákona EIA navrhovateľ v spolupráci s dotknutou obcou bezodkladne informuje verejnosť o určenom rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti spôsobom v mieste obvyklým.

Doručuje sa

- BENOX, s.r.o., Stavebná 23D, 974 01 Banská Bystrica
- Dotknutá obec: Hliník nad Hronom
- Dotknuté orgány:
  1. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o ŽP, Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica – odbor starostlivosti o ŽP v sídle kraja
  2. Ministerstvo ŽP SR, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, Bukureštská 4, 811 04 Bratislava
  3. ŠOP SR Banská Bystrica, Tajovského 28 B, 974 01 Banská Bystrica
  4. Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Žiari nad Hronom, Ul. SNP č. 157, 965 01 Žiar nad Hronom
  5. Okresný úrad Žiar nad Hronom, pozemkový a lesný odbor, Nám. M. Slovenskej č. 8, 965 01 Žiar nad Hronom
  6. Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Ul. SNP č. 8, 965 01 Žiar nad Hronom
  7. Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor krízového riadenia, Nám. M. Slovenskej č. 8, 965 01 Žiar nad Hronom
  8. Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie - štátna vodná správa, štátna správa odpadového hospodárstva a štátna správa ochrany ovzdušia
  9. Banskobystrický samosprávny kraj, odd. ÚP a ŽP , Nám. SNP č. 23, 97401 Banská Bystrica
  10. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom, Cyrila a Metóda 357/23, 965 24 Žiar nad Hronom

- Povoľujúci orgán:
  1. Ministerstvo ŽP SR, Sekcia ochrany prírody a biodiverzity, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava,
  2. Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici, ul. 9 mája č. 2, 975 90 Banská Bystrica

- Rezortný orgán: Ministerstvo hospodárstva SR, Sekcia energetiky, Mierová 19, 827 15 Bratislava 212

Ing. Martina Machala
vedúca odboru